

provincie **HOLLAND**
ZUID

Strenger brijnbeleid

glas**tuinbouw** duurzaam en hoogwaardig

Strenger brijnbeleid wat betekent dat voor u?

In de glastuinbouw en bij boomkwekerijen is veel gietwater nodig voor de beregening van gewassen. Dat water moet wel schoon zijn. Er mogen niet te veel zouten inzitten, want dat is schadelijk voor de gewassen, maar ook voor het milieu.

Water is nodig

Voor gietwater vangen tuinders en boomtelers regenwater op en gebruiken zij oppervlaktewater. Daarnaast wordt in tijden van relatieve droogte, grondwater onttrokken uit het eerste watervoerende pakket. Dit water zit tot ongeveer 40 meter diepte in de bodem. Omdat grondwater te zout is om direct voor de teelt te kunnen gebruiken, wordt het gefilterd.

Hiervoor wordt Osmose apparatuur gebruikt. Wat overblijft is een ingedikte zoutoplossing, het zogenaamde brijn.

Als u geen brijn wilt lozen met Osmose apparatuur, dan hoeft u geen ontheffing aan te vragen. De rest van deze brochure is waarschijnlijk niet relevant voor uw bedrijf.

Provincie wil af van brijnlozingen

Tot nu toe werd brijn veelvuldig geloosd op grote diepte in de bodem; in het tweede watervoerende pakket op zo'n 60 tot 100 meter diepte. Brijnlozingen in de bodem kunnen nadelige effecten hebben op de kwaliteit van het grondwater. Daarom wil de provincie Zuid-Holland het aantal brijnlozingen zoveel mogelijk terugdringen. De provincie heeft het beleid op dit punt aangescherpt. In de toekomst zijn brijnlozingen alleen onder strikte voorwaarden toegestaan.

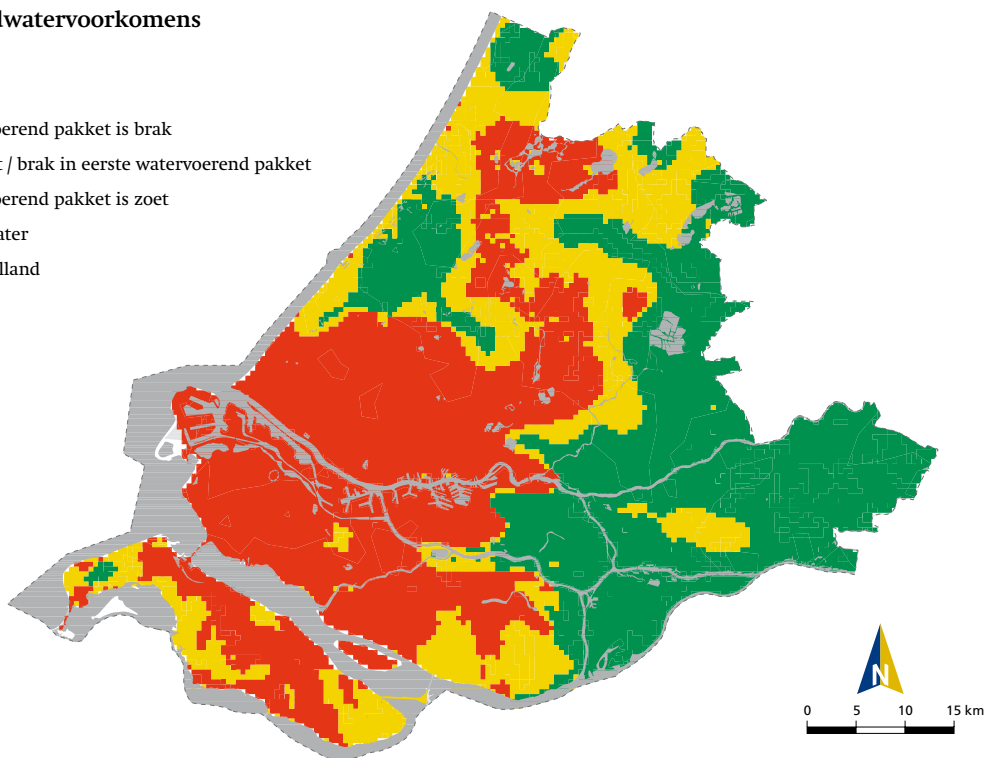
In deze brochure vindt u informatie over het nieuwe brijnbeleid van de provincie Zuid-Holland en praktische informatie over wat u moet doen als u brijn wilt lozen.

Zoals blijkt uit onderstaande kaart zijn er verschillende gebieden in Zuid-Holland waar het eerste watervoerende pakket brak is (zoutconcentratie > 200 mg/l). Het geeft tegelijk een indruk van de omvang van de ontziltingsnoodzaak voor bedrijven in de boomteelt- en tuinbouwsector die grondwater onttrekken en afhankelijk zijn van goed gietwater voor hun teelt.

Zoet / zout grondwatervoorkomens

Legenda

- Eerste watervoerend pakket is brak
- Grensvlak zoet / brak in eerste watervoerend pakket
- Eerste watervoerend pakket is zoet
- Oppervlaktewater
- Grens Zuid-Holland

© Provincie Zuid-Holland Cartografie FD 06 M149-7

Wet verbiedt brijnlozingen

Brijnlozingen zijn schadelijk voor het milieu. Daarom is het ook in beginsel verboden om afvalstoffen te lozen in de bodem. Het Lozingenbesluit bodembescherming van de Wet bodembescherming en de Europese Kaderrichtlijn Water zijn hier heel duidelijk over.

Duurzaam en hoogwaardige glastuinbouw

De provincie wil de toekomst van de glastuinbouw veilig stellen en een balans vinden tussen economie, ruimte en milieu. De glastuinbouw moet daarom duurzaam en hoogwaardig worden ingericht. Dat betekent glastuinbouw die zuinig omgaat met energie, water, ruimte, lichthinder en andere effecten in de omgeving. Innovaties als de gesloten kas, gestapeld bouwen en een gesloten gietwaterketen dragen daaraan bij. Brijnlozingen zijn echter niet duurzaam. Het provinciale beleid is daarom gericht op het voorkomen van het ontstaan van brijn.

Alternatieven voor brijnlozingen

Er zijn verschillende mogelijkheden om brijnlozingen in de bodem te voorkomen. Brijn kan bijvoorbeeld worden opgevangen en afgevoerd of tot strooizout worden verwerkt. Deze laatste techniek is echter nog niet uitontwikkeld en kan duur zijn. Een betere oplossing is brijn voorkomen. Dat kan door een reeks aan maatregelen.

1 Beperk het watergebruik

Geef water 'op maat'. Pas zoveel mogelijk hergebruik toe, zodat de hoeveelheid af te voeren water zo klein mogelijk is. Met een gesloten kas kan condens- en percolatiewater worden hergebruikt in de kas, eventueel na behandeling. Dit kan tot 50% minder gietwaterbehoefte leiden.

2 Benut zoveel mogelijk duurzame bronnen

Hemelwater is gratis en verreweg de beste bron. Probeer zoveel mogelijk hiervan te gebruiken. Er zijn nieuwe en betaalbare mogelijkheden om 100% watervoorziening uit regenwater te realiseren. Daarbij kan worden gedacht aan opslag of kelders onder kassen. Je kunt ook aanvullend regenwater uit woongebieden gebruiken of restwater uit de industrie. Tuinders en boomtelers kunnen ook samenwerken, bijvoorbeeld door samen gietwater op te vangen en op te slaan. In Bergerden (Gelderland) wordt een deel van de gietwatervoorraad ondergronds bewaard. Er is een collectieve gietwaterplas en een infiltratieplas voor ondergrondse opslag. Een gietwaterbedrijf beheert het geheel. De provincie Zuid-Holland wil projecten die voorzien in watervoorziening, zonder brijnlozing stimuleren. Zij is bijvoorbeeld betrokken bij een onderzoek in Overbuurtse Polder in Bleiswijk. Onderzocht wordt hoe je spuiwater kan opvangen en weer kan opwerken tot gietwater. Het stimuleringsbeleid van de provincie wordt nog nader uitgewerkt.

Provinciaal beleid brijnlozingen in de bodem

Op 7 november 2006 hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de beleidsregel Brijnbeleid vastgesteld. Na jarenlange discussies over de brijnlozingproblematiek heeft de provincie een speciaal ontheffingenbeleid voor brijnlozingen ontwikkeld dat rekening houdt met het belang van de tuinder en het milieu. Van tuinders en boomtelers wordt verwacht dat zij overschakelen op alternatieven voor brijnlozingen. Zij krijgen hiervoor ongeveer zeven jaar de tijd.

Tot 4 juli 2013 brijnlozingen toegestaan

Het nieuwe beleid komt erop neer dat tuinders en boomtelers tot 4 juli 2013 door mogen gaan met brijnlozingen. Zij moeten hiervoor wel een ontheffing aanvragen. Een ontheffing wordt verleend voor een periode van telkens vier jaar. In deze overgangsperiode - tot 2013 - hoeft het Lozingenbesluit bodembescherming niet strikt te worden nageleefd. Uitgangspunt tijdens de overgangsperiode is dat onderzocht wordt of aan de streefwaarde uit de Wet bodembescherming voor milieuvreemde stoffen wordt voldaan. Milieuvreemde stoffen zijn stoffen die van nature niet in onze omgeving voorkomen zoals pesticiden. Voor milieuvreemde stoffen gelden landelijke normen, ongeacht de toestand van bodem en grondwater. Daarnaast moet onderzoek worden gedaan naar mogelijk andere afvoerwijzen voor brijn en alternatieve gietwatervoorzieningen. In het geval van overschrijdingen van de streefwaarden zal dit in de overgangsperiode niet automatisch betekenen dat brijnlozingen in de bodem gestopt moeten worden.

Vanaf 4 juli 2013 in principe geen brijnlozingen meer

Vanaf 4 juli 2013 kan er alleen een ontheffing voor brijnlozing worden verleend als de tuinder of boomteler kan aantonen dat aan alle voorwaarden van het Lozingenbesluit bodembescherming is voldaan: er geen andere afvoermogelijkheden zijn voor het brijn en de concentraties aan milieu-eigen en milieuvreemde stoffen de vastgestelde normen niet overschrijden. Milieu-eigen stoffen komen in enige mate in de omgeving voor, zoals chloride en arseen. Bij het vaststellen van een norm wordt rekening gehouden met het feit dat de omgeving gewend is aan de gehalten die van nature in bodem en grondwater voorkomen. Dat kan per regio verschillen, hetgeen regionale streefwaarden oplevert. De normen voor milieu-eigen stoffen moeten nog ontwikkeld worden en zijn naar verwachting in 2009 bekend. Pas na juli 2013 wordt aan deze normen getoetst.

Meldingsplicht bij grondwateronttrekking en brijnlozing

Het is verplicht het onttrekken van grondwater te melden bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Voortaan geldt ook de verplichting een ontheffing aan te vragen voor brijnlozingen in de bodem. Op basis van de Grondwaterwet kan de overheid vergunningen verlenen voor het onttrekken van grondwater. In sommige gevallen wordt geen vergunning afgegeven maar is een melding voldoende.

Oproep om vergunning/ontheffing aan te vragen

Wie brijn wil lozen op grote diepte in de bodem heeft daarvoor een ontheffing van de overheid nodig. Om iedereen te informeren over deze bestaande en nieuwe verplichtingen neemt de provincie Zuid-Holland een proactieve houding aan in de richting van bedrijven. Alle bedrijven ontvangen eind 2006 informatie met de benodigde formulieren en het verzoek om hierop te reageren. Ook bedrijven die geen brijn lozen. Op deze manier kan de provincie er op toezien dat ieder bedrijf over de benodigde vergunningen en ontheffingen beschikt. Bedrijven die niet reageren, kunnen gericht worden bezocht.

Aanvragen van een ontheffing

U dient altijd een ontheffing aan te vragen als u brijn wilt lozen in de bodem. Een ontheffingaanvraag voor een brijnlozing dient u in zesvoud in bij het bevoegd gezag. In het stroomschema kunt u lezen wie in welk geval bevoegd gezag is. Indien de provincie bevoegd gezag is kan de aanvraag naar het bureau Bodem en Grondwater van de afdeling Vergunningen. Vul het standaard aanvraagformulier zo volledig mogelijk in en voeg een regionale overzichtskaart en een gedetailleerde kaart van de locatie van de installatie toe. Indien er sprake is van een vergunningaanvraag in het kader van de Grondwaterwet kunnen de gegevens gedeeltelijk worden opgenomen in het hiervoor benodigde geohydrologisch rapport, dat wordt toegevoegd aan het ondertekende aanvraagformulier. Indien u ook een aanvraag indient voor een WM-vergunning dan kunnen beide formulieren worden samengevoegd. Bij twijfel kan vooraf een conceptaanvraag ingediend worden (in enkelvoud), zodat u zeker weet of de aanvraag aan alle eisen voldoet. Zijn de gegevens voldoende, dan kunt u de definitieve aanvraag indienen die vervolgens in behandeling wordt genomen. Zijn de gegevens niet voldoende, dan wordt u verzocht om aanvullende gegevens. Als de aanvullende gegevens onvoldoende zijn, kan de aanvraag buiten behandeling worden gesteld.

Besluitvorming over de ontheffing-verlening brijnlozing

Op basis van de aanvraag wordt gekeken of de ontheffing verleend kan worden. Hierbij wordt de eventueel bekende grondwaterkwaliteit en de invloed op de omgeving, waaronder andere installaties en bodemverontreinigingen, meegewogen. Tevens wordt advies ingewonnen bij diverse instanties. Aan de

hand van de aanvraag en de binnengekomen adviezen stelt het bevoegd gezag het ontwerpbesluit op. Binnen drie maanden na de aanvraag wordt dit ontwerpbesluit, samen met de aanvraag en alle andere bijbehorende stukken, zes weken lang ter inzage gelegd in de gemeente waar de lozing plaatsvindt en, indien de ontheffing is verleend door de provincie, in het provinciehuis. Gedurende deze periode kan iedereen schriftelijk of mondeling zijn of haar gemotiveerde zienswijzen indienen. Uiteindelijk neemt het bevoegd gezag, met inachtneming van alle adviezen en eventuele zienswijzen, een besluit over de aanvraag. Zij kan de ontheffing verlenen en daarbij voorschriften geven of een ontheffing weigeren. Een ontheffing wordt altijd verleend voor een periode van vier jaar.

Terinzagelegging definitief besluit en beroepmogelijkheden

Binnen zes maanden na ontvangst van de aanvraag wordt een definitief besluit van het bevoegd gezag zes weken ter inzage gelegd. Tegen het besluit kan bij de Raad van State beroep worden aangetekend en er kan tevens een voorlopige voorziening (verzoek om schorsing) worden aangevraagd. De ontheffing is dan niet van kracht totdat de Raad van State hierover een uitspraak heeft gedaan. De ontheffing treedt in werking als de beroepstermijn van zes weken voorbij is en er geen beroep is aangetekend.

Voorschriften

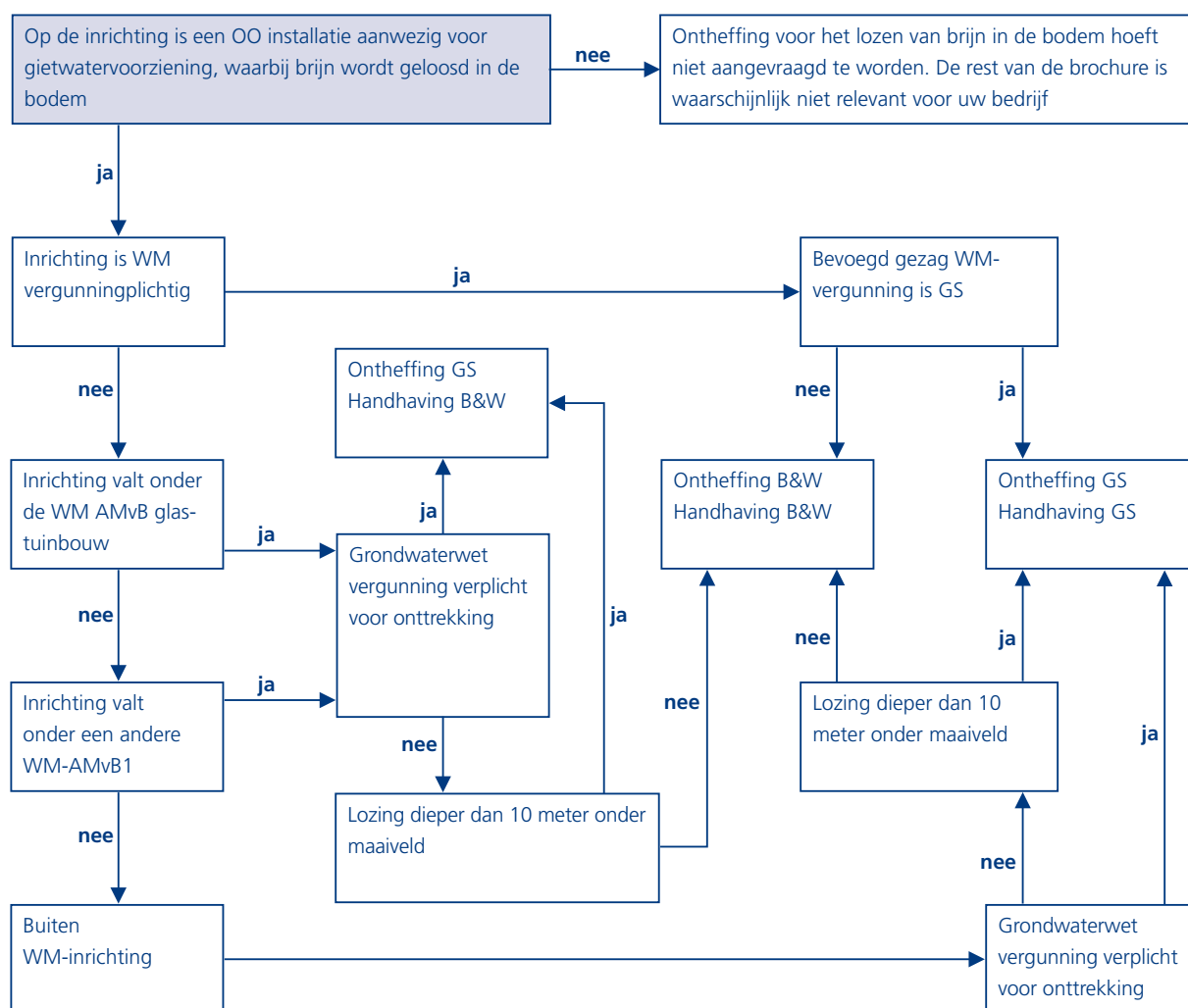
Aan de ontheffing voor het lozen van brijn in de bodem worden altijd voorschriften verbonden. Deze voorschriften hebben betrekking op het meten en registreren van de hoeveelheid geloosd brijn, het onderzoek naar de kwaliteit van het te lozen brijn, het onderzoek naar mogelijk andere afvoerwijzen van het brijn, het onderzoek naar de alternatieven voor de gietwater-voorziening, het dichten van de bronnen en het toezenden van de onderzoeks- en registratiegegevens.

In het stroomschema kan worden nagegaan wie het bevoegd gezag is in geval van brijnlozingen. Opgemerkt wordt dat voor de benodigde vergunning of melding in het kader van de Grondwaterwet voor het onttrekken van grondwater altijd Gedeputeerde Staten bevoegd gezag is (tot het in werking treden van de Nieuwe Waterwet); voor zowel het verlenen van de vergunning of het bevestigen van de melding, als voor het handhaven van de voorschriften en algemene regels.

Start	Binnen 3 maanden na aanvraag	6 weken lang	Binnen 6 maanden na aanvraag	6 weken na definitief besluit
Concept aanvraag	Aanvraag	Ontwerp-besluit	Terinzage-legging	Ter inzagelegging, met mogelijkheid beroep Raad van State en aanvraag om een voorlopige voorziening. U kunt beginnen met lozen van het brijn in de bodem, tenzij om schorsing wordt gevraagd of beroep is ingesteld.

Stroomschema bevoegd gezag ontheffingverlening brijn

OO	Omgekeerde Osmose
BG	Bevoegd gezag
WM	Wet Milieubeheer
GS	Gedeputeerde Staten
B&W	Burgemeester en Wethouders
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
GWW	Grondwaterwet

1 Een voorbeeld van een dergelijke AMvB is het Besluit landbouwbedrijven milieubeheer. Het Lozingenbesluit bodembescherming is niet van toepassing als in AMvB regels zijn opgenomen t.a.v. bodemlozingen (bijvoorbeeld het Besluit woon- en verblijfsgebouwen). Daarnaast is in het schema geen rekening gehouden met situaties, waarin het Rijk bevoegd gezag is. In de overige gevallen zijn burgemeester en wethouders, de Minister van VROM en de Minister van Economische Zaken bevoegd gezag.

Handhaving

Indien er vragen of opmerkingen zijn aangaande de procedures rondom de handhaving wordt verwezen naar de betreffende gemeente of de afdeling Handhaving van de provincie.

Meer weten over brijnbeleid en brijnlozingen

Provincie Zuid-Holland, afdeling Vergunningen, bureau Bodem en Grondwater

telefoon 070 441 67 12

Contactpersoon is de heer P. van Aller.

Het bureau behandelt de aanvragen waarvoor de provincie het bevoegd gezag is. Ook kan dit bureau informatie verschaffen over de grondwateronttrekking en doorverwijzen naar de juiste gemeente of milieudienst, indien deze het bevoegd gezag blijken te zijn. Voor vragen kunt u ook mailen via brijnlozingen@pzh.nl of voor meer informatie kunt u onze website bezoeken www.zuid-holland.nl onder het thema bodem en landelijk gebied.

Provincie Zuid-Holland, afdeling Handhaving

telefoon 070 441 76 17

Contactpersoon is de heer J. Vente.

De afdeling ziet onder meer toe op de naleving van de voorschriften en regels bij grondwateronttrekkingen.

Meer informatie over het onttrekken van grondwater kan worden verkregen op de website van de provincie.

Colofon

Uitgave

Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Productiebegeleiding en fotografie

Bureau Vormgeving en Interactieve Media
Provincie Zuid-Holland

Ontwerp

Vorm Vijf, Den Haag

Drukkerij

Quantes, Rijswijk

062459